

Parchetul General anunta încheierea cercetarilor în mai multe dosare privind încălcarea drepturilor din perioada comunismului

Parchetul General anunta încheierea cercetarilor în mai multe dosare ce aveau drept obiect încălcarea drepturilor si libertatilor fundamentale în perioada totalitarismului, subliniind ca în multe dintre cauze, vinovatii nu au putut fi trasi la raspundere deoarece a intervenit decesul.

Procurorii Parchetului General au finalizat cercetarile în mai multe cauze având ca obiect încălcarea drepturilor si libertatilor fundamentale în perioada totalitarismului, în special anchetele penale efectuate de organele de securitate si militie împotriva oponentilor regimului comunist, altele fiind în curs de solutionare.

„Mentionam ca în majoritatea dosarelor cercetarile nu au condus în final la tragerea la raspundere penala a vinovatilor din cauza intervenirii decesului faptuitorilor, însa instrumentarea lor reprezinta o contributie esentiala la stabilirea responsabilitatii pentru represiunea ce a caracterizat regimul politic comunist. Unul dintre dosarele solutionate de Sectia parchetelor militare este Dosarul nr. 18/P/2016, înregistrat ca urmare a mai multor sesizari formulate de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Românesc (I.I.C.C.M.E.R.) si de persoane fizice”, se arata într-un comunicat al Parchetului General.

Potrivit sursei citate, în urma cercetarilor, a rezultat ca legitimarea Partidului Muncitoresc Român si apoi a Partidului Comunist Român (dupa 1965) ca sursa unica a puterii în România a fost însoțita de actiuni represive, care au vizat grupuri largi de populatie, începând cu membrii partidelor istorice, continuând în anii '50 cu arestarea opozantilor neafiliati politic, reali sau prezumtivi, care exprimau opinii critice fata de schimbarile economice si sociale sau care reclamau subordonarea României fata de interesele sovietice.

„Aceste actiuni au fost „autorizate” de statul comunist prin introducerea unei legislatii represive cu un puternic caracter de clasa, norma juridica fiind îndreptata, de cele mai multe ori în mod explicit, împotriva unor grupuri sociale si deopotriva împotriva unor grupuri politice, etnice si religioase. Desi toate cele trei Constitutii în vigoare în timpul regimului comunist, promulgate în 1948, 1952 si 1965, garantau cetatenilor României drepturi si libertati fundamentale (cum sunt dreptul la proprietate, dreptul la opinie si libera exprimare, libertatea constiintei si a convingerilor religioase, dreptul de libera asociere etc.), prin emiterea de acte normative cu caracter secret si prin exercitarea abuziva a actului de justitie, drepturile constitutionale si civile au fost practic anulate, golite de continut”, mai arata procurorii.

De asemenea, noul cadru legislativ a permis un asalt asupra proprietatii private, prin nationalizarea întreprinderilor industriale, de transport, a bancilor, societatilor de asigurari si minelor, precum si prin colectivizarea pamânturilor. În consecinta, zeci de mii de oameni care s-au opus acestor masuri au fost încarcerati, spun procurorii.

„Libertatea religioasa a fost, la rândul ei, restrânsa, interzicerea Bisericii Greco - Catolice conducând la arestarea, anchetarea si condamnarea abuziva a multor preoti, calugari si credinciosi, printre care cei sapte episcopi a caror beatificare va avea loc în curând: Iuliu Hossu, Valeriu Traian Frentiu, Ioan Suciu, Ioan Balan, Alexandru Rusu, Vasile Aftenie si Tit Liviu Chinezu. Procurorii au retinut în cauza ca motivele politice ale represiunii în masa au ramas neschimbate pe toata perioada mentinerii la putere a acestui regim totalitar”, se mai arata în sursa citata.

„Astfel în perioada 1945-1962 au prevalat masurile punitive extra-judiciare, care au avut drept consecinta internarea în colonii si lagare de munca a sute de mii de persoane, din toate categoriile sociale cu exceptia clasei muncitoare, deportarea si arestarea tuturor „elementelor dusmanoase”. În perioada 1965-1989 institutiile aparatului represiv au primit si si-au asumat rolul de garant al pastrarii puterii politice de catre regimul comunist si conducatorii acestuia, prin prevenirea oricarei actiuni contestatare sau de opozitie deschisa.

Acest obiectiv major a putut fi atins si mentinut, pâna la 22 decembrie 1989, prin disimularea proceselor politice în procese de drept comun, respectiv prin initierea si coordonarea unui proiect care a vizat controlul informativ al întregii populatii active din România. Dosarul mentionat, care totalizeaza peste 100 de volume, a fost solutionat de procurori prin clasare având în vedere ca persoanele responsabile de moartea cetatenilor români care s-au opus regimului comunist au decedat. Este vorba de întreaga conducere a partidului, a statului român din perioada 1948-1965, ministrii de interne, comandanti de penitenciare si lagare de munca”, arata reprezentantii Parchetului General.

Aceiasi solutie de clasare, tot ca urmare a decesului autorilor, s-a dispus de catre procurorii militari si în Dosarul nr. 9/P/2016 vizând împuscarea în noaptea de 2/3 august 1950 a unor cetateni din judetul Cluj de catre cadre operative ale Securitatii Poporului din Turda, pentru vina de a se fi opus colectivizarii.

În alte cauze mai vechi, Sectia parchetelor militare a trimis în judecata persoane care au detinut functii importante în aparatul de represiune al regimului comunist:

- în Dosarul nr. 393/P/1992: fostul ministru de interne Alexandru Draghici pentru savârsirea infractiunii de instigare la omor si pe fostii ofiteri de securitate col. Briceag Nicolae, Munteanu Ilie, Lutenco Nicolae, pentru savârsirea infractiunii de omor, prev. de art. 174 din Vechiul Cod penal;

- Dosarul nr. 15/P/1993 cunoscut sub denumirea de "Dosarul Autobuzul", initial secretizat si apoi redeschis: fostul sef al Departamentului Securitatii Statului Postelnicu Tudor, fostul ministru de interne Homostean George, fostul sef al Securitatii Timisoara, general maior (rez.) Mortoiu Aurelian, fostul comandant U.S.L.A., colonel (rez.) Blaga Ștefan, fostul comandant al Militiei judetului Timis, Deheleanu Ioan, fostul sef al Inspectoratului Judetean Timis din cadrul Ministerului de Interne, Nica Constantin, colonelul (rez.) Tecsă Constantin, colonel dr. (rez.) Gornic Gheorghe si plt. adj. (rez.) Laza Iulian pentru savârsirea infractiunilor de coautorat la omor deosebit de grav, omor calificat, respectiv omor deosebit de grav;

- Dosarul în care a fost trimis în judecata col. Craciun Gheorghe, fostul comandant al Penitenciarului Aiud în perioada 1958-1964, pentru infractiunea de omor deosebit de grav. Aceasta a fost prima cauza care a expus public mecanismul terorii si exterminarii fizice a detinutilor politici în penitenciare;

- Dosarul nr. 48/P/2014 privind pe comandantii penitenciarelor Oradea si Fagaras, în care s-a pus în aplicare un regim de exterminare, dosar în care nu s-a putut dispune o solutie de trimitere în judecata întrucât cei responsabili decedaseră;

- Dosarele privind decesul dizidentului Gheorghe Ursu în închisoare: un dosar vizând pe detinutul civil Clita Marian si pe comandanti ai militiei si ai arestului militiei capitalei, respectiv col. Tudor Stanica si Mihail Creanga, iar altul în care, pornindu-se de la jurisprudenta C.E.D.O. care a încadrat astfel de fapte ca infractiuni imprescriptibile, au fost trimisi în judecata doi fosti ofiteri în cadrul Directiei a VI-a Cercetari penale din Departamentul Securitatii Statului, pentru savârsirea de infractiuni contra umanitatii, precum si a unui fost ministru de interne si a unui fost sef al Departamentului Securitatii Statului, pentru complicitate la savârsirea de infractiuni contra umanitatii (comunicatul de presa din data de 1 august 2016).

„Alte cauze au fost solutionate prin rechizitoriu de procurorii Sectiei de urmarire penala si criminalistica, respectiv dosarul privind pe Alexandru Visinescu, fost comandant al Penitenciarului Râmnicu Sarat în perioada 1956-1963, a carui trimitere în judecata a facut obiectul comunicatului de presa din data de 18 iunie 2014, respectiv dosarul privind pe Alexandru Ficior, fost comandant al lagarului de munca de la Periprava în perioada 1958-1963 (comunicatul de presa din data de 18 august 2014). Mentionam ca într-o alta cauza având ca obiect tragerea la raspundere penala a persoanelor care au ocupat functii de conducere în cadrul Penitenciarului Galati si Colonia de

munca Ostrov, în perioada 1956-1966, s-a dispus clasarea ca urmare a decesului persoanelor cercetate”, precizeaza sursa citata.

Sectia de urmarire penala si criminalistica mai are în lucru înca doua dosare ca urmare a sesizarilor formulate de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Românesc cu privire la tratamentele inumane si degradante aplicate minorilor cu handicap sever aflati în Caminul spital pentru minori nerecuperabili Cighir (138 de decese), Caminul spital pentru minori nerecuperabili Pastraveni (395 de decese), Caminul pentru minori deficiente nerecuperabili Sighetu Marmatiei (239 de decese), respectiv cu privire la tratamentele inumane si degradante aplicate minorilor cu handicap sever institutionalizati în Spitalul pentru Copii Neuropsihici Cronici Siret, cu consecinta decesului a minim 340 minori.

În ambele cauze, cercetarile se efectueaza în acest moment în rem.